

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK

NIET BEKOSTIGDE INSTELLING VOOR PRIMAIR ONDERWIJS

DE KAMPANJE

School/vestiging: De Kampanje

Plaats: Amersfoort

BRIN-nummer: 29RP

Datum uitvoering onderzoek: 19 juni 2009

Datum vaststelling rapport: 25 november 2009

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING

2 OORDELEN

3 CONCLUSIE

BIJLAGE

1 INLEIDING

Dit rapport van de Inspectie van het Onderwijs bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op De Kampanje te Amersfoort. Basisschool De Kampanje is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, onder 3 van de Leerplichtwet 1969'. Het onderzoek waarover de inspectie rapporteert, vond plaats op 19 juni 2009.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). In het Toezichtkader niet bekostigd primair onderwijs 2008 is uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat en op welke wijze het onderzoek door de inspectie vorm en inhoud krijgt. Het toezichtkader niet bekostigd primair onderwijs 2008 bevat de voor het primair onderwijs vastgestelde minimumnormen, maar gaat daar niet bovenuit.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs met behulp van een beperkte set onderzoeksvragen die ruimte laat voor de wijze waarop de school het onderwijs inricht en tegelijkertijd leidt tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoeksvragen sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van aanbieden, organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen. Daarnaast geven de onderzoeksvragen antwoord op de vraag of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht voldoende tegemoet komt aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een niet uit de openbare kas bekostigde B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het basisonderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt derhalve plaats met behulp van onderzoeksvragen die op de eisen die volgens de WOT en Wet op het primair onderwijs (WPO) van toepassing zijn alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 aan B3-scholen van toepassing zijn.

Kwaliteitstoezicht en nalevingstoezicht gaan dan ook 'hand in hand', zodat de inspectie naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek tevens kan vaststellen of De Kampanje voldoet aan de criteria uit de leerplichtwet.

Het verschil tussen nalevingstoezicht en kwaliteitstoezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van kwaliteitstoezicht; is dat echter een norm die wel daarmee samenvalt dan is er tevens sprake van nalevingstoezicht.

De onderzoeksvragen die de inspectie hanteert zijn als volgt geformuleerd:

1. Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?
2. Krijgen de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken?
- 3/4 Leidt het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is?
5. Ondersteunt het didactisch handelen van de leraren het leren van de leerlingen?
6. Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?

7. Krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?
8. Liggen de resultaten van de leerlingen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht?
9. Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs?

Om antwoord te kunnen geven op deze onderzoeksvragen is per kwaliteitsaspect een subvraag of een aantal subvragen geformuleerd. Het overzicht van de onderzoeksvragen en de onderliggende subvragen, alsmede het antwoord van de inspectie daarop vindt u in de bijlage bij dit verslag.

Opbouw van dit rapport

Paragraaf 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoeksvragen, alsmede de onderbouwing daarvan. In paragraaf 3 trekt de inspectie haar conclusies op basis van de bevindingen uit deze paragraaf. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het onderzoek bij De Kampanje inzichtelijk in beeld.

Onderzoeksmethode

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Het rapport van bevindingen van het bezoek aan de Kampanje eerder in dit schooljaar (3 november 2008)
- Schoolbezoek, waarbij gesprekken met de dagelijkse leiding zijn gevoerd.

2 OORDELEN

In dit hoofdstuk van deze rapportage van De Kampanje geeft de inspectie op alle onderzoeksvragen een concluderend antwoord, gevolgd door een korte toelichting.

2.1 Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen niet voor op het vervolgonderwijs.

Toelichting:

De Kampanje is een democratische school. Vrijheid en verantwoordelijkheid staan centraal in de visie op onderwijs. In het visiedocument van De Kampanje staat dat 'De Kampanje er uitdrukkelijk voor kiest om studenten hun individuele curriculum zelfstandig samen te laten stellen'. Ook staat in het visiedocument dat 'het doel van De Kampanje alleen maar in vrijheid kan worden bereikt (dit betekent in afwezigheid van een opgelegd curriculum)'. Een verplicht leerstofaanbod is dus in strijd met de visie op onderwijs van De Kampanje. De school kiest er dan ook voor om niet aan te tonen in welke mate een leerstofaanbod (de kerndoelen) gerealiseerd wordt. Er is geen informatie van welke aard dan ook beschikbaar waaruit blijkt dat studenten er zelf voor kiezen om zich de kerndoelen eigen te maken. De studenten waar de inspectie mee sprak kiezen hier niet voor, maar volgen hun eigen interesses. Daardoor is echter niet gegarandeerd dat het leerstofaanbod dekkend is voor de kerndoelen: noch voor wat betreft de basisvaardigheden, noch voor wat betreft de vereiste breedte van het aanbod. De inspectie concludeert daarom dat het onderwijs op De Kampanje de studenten niet conform de bedoeling van de wetgever voorbereidt op het doorstromen naar het voortgezet onderwijs.

Door de democratische structuur van de school raken de studenten wel bekend met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Ook is er duidelijk sprake van schoolburgerschap door de intensieve onderlinge omgang op school. In hoeverre studenten geïnformeerd worden over verschillende culturen is niet vast te stellen.

2.2 De inspectie kan niet vaststellen of de leerlingen de school in beginsel binnen de verwachte periode van acht jaar kunnen doorlopen.

Toelichting:

De Kampanje heeft als uitgangspunt dat in principe geen onderscheid wordt gemaakt tussen de basisschoolperiode en verblijf in het voortgezet onderwijs. Gelet op het bepaalde in artikel 2, artikel 8, lid 7, onder a, en artikel 9, lid 6, van de Wet op het primair onderwijs, artikel 2 van de Wet op het voortgezet onderwijs en artikel 1a1, lid 1, onder a en b, van de Leerplichtwet 1969, is de school gehouden om gedurende de eerste acht jaar van de cursus een programma te hanteren waarmee in beginsel voor alle studenten de grondslag wordt gelegd voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Die grondslag is meer geconcretiseerd in de kerndoelen primair onderwijs. De school stelt echter niet na afloop van de eerste acht jaar van de cursus vast of bij de studenten de genoemde grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs in voldoende mate is gelegd. Wel is het de inspectie gebleken dat studenten in de leeftijd van omstreeks 12 jaar de overstap naar onderdelen van de leerstof van het voortgezet onderwijs kunnen maken. Die constatering levert echter nog niet de wettelijk gevraagde garantie op dat het programma erop gericht is om omstreeks die leeftijd – en in beginsel niet later - dus na de eerste acht aaneensluitende jaren van de cursus – bij de studenten de genoemde grondslag gelegd te hebben.

2.3/2.4 Het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat leidt tot een veilige en motiverende schoolomgeving.

Toelichting:

Kenmerkend voor De Kampanje is dat er veel aandacht is voor de behoeften van individuele studenten. Dit is inherent aan het onderwijsconcept. De gedragsregels zijn uitgebreid vastgelegd in de verschillende documenten, met name in de statuten en het huishoudelijk reglement. In de verschillende comités is er ruimschoots aandacht voor het handhaven van de afgesproken gedragsregels.

2.5 Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen niet in voldoende mate.

Toelichting:

In de visie van De Kampanje kiezen leerlingen per definitie activiteiten die op hun onderwijsbehoeften zijn afgestemd. Begeleiders sluiten in hun handelen daarbij aan, echter zonder dat van verdere afstemming van het didactisch handelen van de kant van de school sprake is. De ontwikkeling van leerlingen wordt namelijk niet in kaart gebracht.

Tijdens het inspectiebezoek is vastgesteld dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven.

2.6 De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt niet in voldoende mate gevolgd.

Toelichting:

In het visiedocument van De Kampanje staat dat '*de evaluatie van het geleerde volledig aan de studenten wordt overgelaten. De enige ongevraagde formele evaluatie van studenten vindt plaats als de veiligheid in het geding is*'. De Kampanje kiest ervoor om de voortgang en ontwikkeling van leerlingen niet te volgen. Dit wordt als te 'sturend' ervaren. Studenten kunnen er wel zelf voor kiezen om hun voortgang vast te leggen. Er is geen informatie van welke aard dan ook waaruit blijkt dat dit meer dan zeer incidenteel gebeurt.

2.7 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen niet voldoende passende zorg en begeleiding.

Toelichting:

De school heeft geen systematiek van toetsen en/of observaties om leervorderingen dan wel leerachterstanden vast te leggen. De school heeft naar eigen zeggen 'voor alle leerlingen zorg'. Er zijn echter geen procedures en criteria om zorgbehoeften vast te stellen, waardoor het dus niet mogelijk is om vast te stellen welke leerlingen specifieke onderwijsbehoeften hebben op bijvoorbeeld het cognitieve vlak.

Wel kan gesteld worden dat het Juridisch Comité een rol speelt bij het signaleren van studenten met gedragsproblemen. Studenten met gedragsproblemen zullen vaker aangeklaagd worden en vaker sancties opgelegd krijgen.

2.8 De school kan niet aantonen dat de resultaten van de leerlingen ten minste liggen op het niveau dat mag worden verwacht.

Toelichting:

De resultaatverwachting van De Kampanje is vastgelegd in het visiedocument. De Kampanje verwacht bij studenten een ontwikkeling in de volgende zes eigenschappen: zelfvertrouwen, verantwoordelijk handelen, passie, creativiteit, effectief samenwerken, persoonlijk ondernemerschap. De Kampanje is ervan overtuigd dat zij voldoen aan hun eigen resultaatverwachting.

De Kampanje voldoet echter niet aan een resultaatverwachting als deze geformuleerd wordt in termen van het wettelijke verplichte leerstofaanbod, namelijk de kerndoelen. De Kampanje kan niet aantonen dat op dit gebied resultaten worden behaald. Dit past ook niet bij het onderwijsconcept van de school. Omdat De Kampanje de uitkomsten van het onderwijs niet in termen van leerresultaten van leerlingen bij vakken of vakgebieden verantwoordt, is het antwoord op de onderzoeksvraag negatief.

2.9 De school zorgt niet in voldoende mate voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Als onderdeel van dit oordeel stelt de inspectie vast dat de bevoegdheden van de leraren, voor zover zij onderwijs geven aan leerlingen in de basisschoolleeftijd, overeenkomen met die van leraren van een uit de openbare kas bekostigde basisschool.

Toelichting

De school verantwoordt zich in voldoende mate over de gerealiseerde onderwijskwaliteit zoals door hen gedefinieerd. De werkwijze van de school is zeer transparant vastgelegd in diverse documenten (organisatie van De Kampanje, de statuten, het huishoudelijk reglement). Verantwoording wordt onder anderen afgelegd in de algemene ledenvergadering (waarvan alle ouders door hun kinderen in te schrijven automatisch lid zijn) en de schoolmeeting.

De school heeft geen schoolplan. Op De Kampanje is één bevoegde leraar die alle lesdagen aanwezig is. De school is in het bezit van verklaringen omtrent het gedrag van deze en de andere begeleiders.

3 CONCLUSIES

De Inspectie van het Onderwijs is van oordeel dat de kwaliteit van het onderwijs op De Kampanje niet voldoet aan de voor het primair onderwijs vastgestelde minimumnormen. De inspectie is dan ook van oordeel dat op De Kampanje de kwaliteit van:

- het leerstofaanbod
- de leertijd
- didactisch handelen
- het volgen van de voortgang in de ontwikkeling
- de leerlingenzorg
- de leerresultaten
- de kwaliteitszorg

onvoldoende is gewaarborgd.

Tevens heeft de inspectie in het vervolg van het kwaliteitsonderzoek dat 3 november 2008 plaatsvond vastgesteld dat het onderwijs op De Kampanje nog steeds niet voldoet aan de criteria als bedoeld in artikel 1, onder b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969, zoals dat artikelonderdeel thans luidt. In de achterliggende periode is geen voortgang geboekt bij het opheffen van de in november 2008 geconstateerde discrepanties. De inspectie heeft dan ook geen vertrouwen dat hieraan binnen het schooljaar 2008-2009 wel aan wordt voldaan. De inspectie stelt de minister van haar bevindingen en conclusies op de hoogte.

4 VISIE VAN HET BESTUUR

Naar aanleiding van dit rapport heeft het bestuur van De Kampanje op 24 juli 2009 een reactie geformuleerd. In deze reactie herhaalt het bestuur de zienswijze op de rapporten van het inspectiebezoek op 3 november 2008, omdat zij van mening is dat deze nog steeds onverkort van toepassing zijn. Deze zienswijze is hieronder integraal weergegeven.

"Naar aanleiding van de concept rapporten van de kwaliteitsonderzoeken door de inspectie die op 19 juni hebben plaatsgevonden, hebben we een aantal inhoudelijke vragen en een aantal procesmatige opmerkingen/vragen, daarnaast, wellicht ten overvloede, willen we de punten uit onze zienswijze op de rapporten van het bezoek op 3 november jl herhalen, omdat deze nog steeds onverkort van toepassing zijn.

Aangezien de rapporten van VO en PO voor een groot deel overeenkomen zal een aantal van de vragen over beide rapporten ook overlappen.

1- Inhoudelijke vragen PO

1. In de inleiding stelt u: "*Het toezichtkader niet bekostigd primair onderwijs 2008 bevat de voor het primair onderwijs vastgestelde minimumnormen, maar gaat daar niet bovenuit*" Kunt u ons toelichten welke minimumnormen dit zijn en wie deze heeft vastgesteld?
2. Kunt u toelichten wat "*voldoende tegemoet komt*" (inleiding alinea 3) inhoudt?
3. In de inleiding, alinea 4, stelt u: "*Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van kwaliteitstoezicht; is dat echter een norm die wel daarmee samenvalt dan is er tevens sprake van nalevingstoezicht.*" Kunt u onderscheid maken tussen normen die niet samenvallen met een specifiek wettelijk voorschrift, en normen die wel samenvallen met een specifiek wettelijk voorschrift?
4. Bij de onderzoeksmethode noemt u documenten en gegevens. Kunt u deze documenten en gegevens specificeren?
5. Bij de onderzoeksmethode noemt u een "*rapport van bevindingen*". Welk rapport betreft dit?
6. Bij 2.1: Op welke manier heeft u vastgesteld dat de eigen interesses van de studenten niet dekkend zijn voor de kerndoelen?
7. Kunt u toelichten waarom u bij vraag 2.1 heeft gekeken naar de keuzes van studenten en niet naar het aanbod van leerstof door de school?
8. De conclusie dat het onderwijs op De Kampanje niet voorbereid op doorstromen naar het voortgezet onderwijs, is gebaseerd op het feit dat de inspectie geen informatie beschikbaar heeft. Kunt u toelichten hoe u op basis van geen informatie kunt vaststellen dat dit niet gebeurt?
9. Bij 2.2 concludeert u: "*De inspectie kan niet vaststellen of de leerlingen de school in beginsel binnen de verwachte periode van acht jaar kunnen doorlopen.*" Kunt u het negatieve oordeel dat aan deze conclusie verbonden wordt toelichten?
10. Bij 2.5: Kunt u toelichten dat u stelt "*Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen niet in voldoende mate*", terwijl u tevens stelt: "In de visie van De Kampanje kiezen leerlingen per definitie activiteiten die op hun onderwijsbehoeften zijn afgestemd. Begeleiders sluiten in hun handelen daarbij aan."
11. Hoe kunt u onder 2.6 stellen: "*De Kampanje kiest ervoor om de voortgang en ontwikkeling van leerlingen niet te volgen*" terwijl u elders onder 2.6 het visiedocument citeert: "... *formele evaluatie van studenten vindt plaats...*" en bovendien onder 2.7 stelt dat "... *het Juridisch Comité een rol speelt bij het signaleren van studenten met gedragsproblemen*"?
12. Bij 2.6 stelt u: "*Er is geen informatie van welke aard dan ook waaruit blijkt dat dit meer dan zeer incidenteel gebeurt*". Hoe kunt u enige conclusie trekken over de mate waarin dit al dan niet gebeurt indien u stelt dat u geen informatie heeft om een conclusie te trekken?
13. Bij 2.7: Kunt u toelichten dat u onder punt 2.7 stelt: "*Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen in onvoldoende mate passende begeleiding*" terwijl u onder punt 2.3/2.4 stelt dat kenmerkend voor De Kampanje is dat er veel aandacht is voor de behoefte van individuele studenten?
14. Bij 2.8 geeft u antwoord op de vraag "*Kan de school aantonen dat de resultaten van de leerlingen ten miste liggen op het niveau dat mag worden verwacht?*" Echter, onderzoeksvraag 8 luidt "*Liggen de resultaten van de leerlingen ten miste op het niveau dat mag worden verwacht?*" Kunt u ons verklaren hoe u tot deze verandering in vraagstelling bent gekomen?
15. Kunt u verklaren dat u tot het volgende oordeel komt: "*De school zorgt niet in voldoende mate voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haaronderwijs.*"? Terwijl u tevens stelt: "*De school*

verantwoordt zich in voldoende mate over de gerealiseerde onderwijskwaliteit zoals door hen gedefinieerd. De werkwijze van de school is zeer transparant vastgelegd in diverse documenten."

16. Kunt u ons bevestigen dat u tot bovenstaand oordeel ("De school zorgt niet in voldoende mate voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.") komt enkel en alleen op basis van het feit dat er geen document getiteld "Schoolplan" aanwezig is?

2- Inhoudelijke vragen VO

1. In de inleiding stelt u: "Het toezichtkader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2008 bevat de voor het voortgezet onderwijs vastgestelde minimumnormen, maar gaat daar niet bovenuit" Kunt u ons toelichten welke minimumnormen dit zijn en wie deze heeft vastgesteld?

2. Kunt u toelichten wat "voldoende tegemoet komt" (inleiding alinea 3) inhoudt?

3. In de inleiding, alinea 4, stelt u: "Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van kwaliteitstoezicht; is dat echter een norm die wel daarmee samenvalt dan is er tevens sprake van nalevingstoezicht." Kunt u onderscheid maken tussen normen die niet samenvallen met een specifiek wettelijk voorschrift, en normen die wel samenvallen met een specifiek wettelijk voorschrift?

4. Bij de onderzoeksmethode noemt u documenten en gegevens. Kunt u deze documenten en gegevens specificeren?

5. Bij de onderzoeksmethode noemt u een "rapport van bevindingen". Welk rapport betreft dit?

6. Bij 2.1 stelt u: "De meeste studenten kiezen hier (het zich eigen maken van de kerndoelen of het volgen van een examen programma) duidelijk niet voor".

Waarop baseert u deze stellige aanname? Deze is strijdig met onze eigen ervaring.

7. De conclusie dat het onderwijs op de Kampanje niet voorbereid op doorstromen naar het middelbaar en hoger beroeps onderwijs of universiteit, is gebaseerd op het feit dat de inspectie geen informatie beschikbaar heeft. Kunt u toelichten hoe u op basis van geen informatie kunt vaststellen dat dit niet gebeurt?

8. Bij 2.2 concludeert u negatief over de hoeveelheid tijd die studenten krijgen om zich het leerstofaanbod eigen te maken. Kunt u toelichten waarom u dit oordeel velt, ondanks het feit dat u stelt dat de onderwijstijd wel voldoende is om de schooleigen doelstellingen te realiseren? Immers, of het leerstofaanbod voldoet aan de wettelijke criteria is geen onderwerp van deze onderzoeksvraag.

9. Bij 2.6 stelt u: "Er is geen informatie van welke aard dan ook waaruit blijkt dat dit meer dan zeer incidenteel gebeurt". Hoe kunt u enige conclusie trekken over de mate waarin dit al dan niet gebeurt indien u stelt dat u geen informatie heeft om een conclusie te trekken?

10. Hoe kunt u onder 2.6 stellen: "De Kampanje kiest ervoor om de voortgang en ontwikkeling van leerlingen **niet te volgen**" terwijl u elders onder 2.6 het visiedocument citeert: "... formele evaluatie van studenten vindt plaats..." en bovendien onder 2.7 stelt dat "... het Juridisch Comité een rol speelt bij het signaleren van studenten met gedragsproblemen"?

11. Bij 2.7: Kunt u toelichten dat u onder punt 2.7 stelt: "Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen in onvoldoende mate passende begeleiding" terwijl u onder punt 2.3/2.4 stelt dat kenmerkend voor de Kampanje is dat er veel aandacht is voor de behoefte van individuele studenten?

12. Bij 2.8 geeft u antwoord op de vraag "Kan de school aantonen dat de resultaten van de leerlingen ten miste liggen op het niveau dat mag worden verwacht?"

Echter, onderzoeksvraag 8 luidt "Liggen de resultaten van de leerlingen ten miste op het niveau dat mag worden verwacht?" Kunt u ons verklaren hoe u tot deze verandering in vraagstelling bent gekomen?:

13. Onder 2.9 stelt u vast dat "de bevoegdheden van de leraren (...) niet overeenkomen met die van leraren van een uit openbare kas bekostigde school voor voortgezet onderwijs." Dit wijkt af van de vraag zoals gesteld in het toezichtkader VO. Kunt u toelichten waarom er is gekozen om bij deze onderzoeksvraag af te wijken van het toezichtkader?

14. Kunt u toelichten waarom u zich tevreden stelt met de opmerking dat "Sommige van de verplichte onderdelen van het schoolplan zijn misschien wel terug te vinden in andere documenten zoals het visiedocument of het jaarverslag." en u niet heeft onderzocht of dit werkelijk zo is?

15. Kunt u verklaren dat u tot het volgende oordeel komt: "De school zorgt niet in voldoende mate voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs." Terwijl u tevens stelt: "De school verantwoordt zich in voldoende mate over de gerealiseerde onderwijskwaliteit zoals door hen gedefinieerd. De werkwijze van de school is zeer transparant vastgelegd in diverse documenten."?

16. Kunt u ons bevestigen dat u tot bovenstaand oordeel ("De school zorgt niet in voldoende mate voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.") komt enkel en alleen op basis van het feit dat er geen document getiteld "Schoolplan" aanwezig is?

3- Opmerkingen over het door de inspectie gevolgde proces

1. We willen opmerken dat na eerdere schriftelijke en mondeling toezeggingen van de inspectie om aan te geven aan welke wettelijke normen we niet zouden voldoen, tot op heden de inspectie categorisch heeft geweigerd om dit aan te geven. Dientengevolge is het ons onmogelijk gemaakt om eventuele aanpassingen te doen.
2. Bij beide onderzoeken heeft de inspectie zich niet aangesloten bij de zelfevaluatie van instelling (artikel 12 Wot). Ergo, zij heeft zelfs niet gevraagd naar de uitkomsten van een evaluatie van de kwaliteit door of vanwege de instelling. Kunt u dit uitleggen?
3. Kunt u uitleggen waarom het doel van de bezoeken is verschoven van bij het van het eerste bezoek in november 2008 aangekondigde advies uitbrengen aan de LPA naar nu advies aan de minister?
4. Op grond van welke overwegingen hebben de inspecteurs bij punt 2.7 gemeend, terwijl De Kampanje uitdrukkelijk en meermalen heeft gezegd geen toestemming te geven, de onze leerlingendossiers in te moeten kijken?
5. In de Wot artikel 11, lid 3 gebiedt de inspectie een nader onderzoek in te stellen indien uit het kwaliteitsonderzoek een redelijk vermoeden voortvloeit dat de kwaliteit tekortschiet. Voorts onderzoekt de inspectie tevens de oorzaken van het tekortschieten. Dit onderzoek heeft nooit plaatsgevonden.

4- Onze zienswijze zoals gestuurd op 9 februari 2009

-Begin zienswijze-

Onderwerp: Zienswijze van De Kampanje op concept rapporten onderwijsinspectie dd 26-01-2009 (09.H2740225-29RP po/09.H2740226-29RN vo)

De Kampanje is verbaasd over de aangepaste concept onderzoeksrapporten van de inspectie dd 26 januari 2009. Ondanks uw schriftelijke toezegging is in deze rapporten wederom niet per onderzoeksvraag aangegeven aan welke wettelijke criteria wel of niet wordt voldaan en wat de feiten en observaties zijn die aan uw conclusies ten grondslag liggen.

Ook is het onderzoek beperkt tot de aanmerkingscriteria van de Leerplichtwet. Van een definitief rapport in de zin van artikel 20 Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) met daarbij behorende publicatie ex artikel 21 WOT kan geen sprake zijn. Zo tot publicatie van dit (beperkte) rapport wordt besloten, is het met het oog op artikel 6 EVRM en artikel 13 EVRM gewenst onze zienswijzen tevens aan te merken als een (prematuur) bezwaarschrift.

Gelet op het voorgaande kunnen we dit rapport niet anders beschouwen dan als een poging de school op te heffen en de naam en reputatie van de school te beschadigen. De onduidelijkheden in de rapporten zorgen er voorts voor dat het ons onmogelijk wordt gemaakt om eventuele aanpassingen te doen. Op basis hiervan verzoeken we de inspectie deze rapporten aangaande de school niet te publiceren en in te trekken.

In algemene zin kan gesteld worden dat voor Nederland kwalitatief hoogwaardig onderwijs essentieel is. Een systeem van onderwijs voorzieningen kan alleen hoogwaardig, gezond en krachtig zijn als het divers is. In de woorden van een voormalig minister van onderwijs Loek Hermans: "laat 1000 bloemen bloeien." Dit is ook wat de Grondwetgever voor ogen had bij het opstellen van artikel 23 van de Grondwet: "het geven van onderwijs is vrij...." Voor diversiviteit is het belangrijk dat er naast het bestaande systeem van door de staat bekostigde scholen ook scholen met andere onderwijskundige richtingen kunnen bestaan.

De Kampanje is opgericht door een groep studenten, stafleden en ouders die, gebruik makend van hun grondrechten, kinderen goed onderwijs willen geven, omdat ze ontevreden zijn met de kwaliteit van het door de staat bekostigde onderwijs. De berichtgeving in de pers van de laatste 10 jaar en het parlementaire onderzoek van de commissie Dijsselbloem hebben laten zien dat er alle reden is tot zorg over de kwaliteit van het bekostigde onderwijs.

De ervaring in andere sectoren laat zien dat structurele vernieuwing en innovatie vrijwel altijd buiten de bestaande systemen plaatsvindt. De onderwijskundige richting van De Kampanje is voor Nederland mogelijk zo'n vernieuwing. Voor Nederland is deze richting geheel nieuw, echter het onderwijs concept van De Kampanje is gebaseerd op 40 jaar ervaring van de Sudbury Valley school en is dus een 'evidence based' vernieuwing. De 40 jaar ervaring van de Sudbury Valley school toont dat 80% van de oud-studenten van de school door gaat in het hoger onderwijs en dat meer dan 40% zich vestigt als zelfstandig ondernemer.

Gegeven (1) de resultaten van het Sudbury onderwijs, (2) het feit dat niet de Staat maar de ouders uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijs aan hun kinderen en (3) de lage kwaliteit van het door de staat bekostigde en gecontroleerde onderwijs en alle problemen die zich daar voordoen; zou het de overheid passen om De Kampanje terughoudend en constructief te benaderen. Zoals de opsomming van de afgelopen 2 jaar laat zien, lijkt de overheid juist alles te doen om De Kampanje tegen te werken (zie bijlage 1). Naast de handelwijze van de inspectie is er ook juridisch af te dingen op de rapporten.

Omdat de vrijheid van onderwijs een grondrecht en mensenrecht is en een mogelijk negatief oordeel van de inspectie kan leiden tot strafvervolgning van ouders achten we het cruciaal dat de inspectie:

1. de beginselen van behoorlijk bestuur in acht neemt
2. de wettelijke criteria zo ruim mogelijk interpreteert
3. onduidelijkheden in de wet in het voordeel van de school uitlegt
4. wettig en overtuigend bewijst wanneer aan enig wettelijk criterium niet is voldaan.

Ons inziens voldoet de inspectie aan geen van deze 4 bovenstaande criteria. Een korte analyse van de inspectierapporten laat ons het volgende zien:

- De via de Leerplichtwet van toepassing verklaarde artikelen uit de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs zijn niet juist geïnterpreteerd en toegepast (zie ook hierna bijlages 2 & 3). Het op deze wijze toepassen van deze criteria is in strijd met artikel 23 Grondwet en o.m. artikel 2 Eerste Protocol EVRM.
- Het door de Inspectie verrichte onderzoek levert geen maatwerk op. Uit het rapport blijkt in het geheel niet dat de inspectie de eigen richting van de school als uitgangspunt heeft genomen voor het onderzoek, terwijl de WOT dit wel vereist. Aan het visiedocument worden conclusies verbonden zonder dat met de "eigen richting" van de school ook maar enigszins rekening is gehouden.
- Het verrichte onderzoek schiet feitelijk te kort. Alle bewijslast wordt op de school gelegd; de school moet garanties geven, rapporten opstellen en volgsystemen en procedures hanteren, die in de wettelijke normen niet besloten liggen en evenmin te verenigen zijn met de bewijslast die in een strafrechtelijke procedure op de Inspectie resp. de leerplichtwetambtenaar rust.
- Het aangepast toezichtarrangement, is op geen enkele wijze in overleg met de school tot stand gekomen, blijft inhoudelijk leeg en er zijn geen verbeteringsuggesties opgenomen.

De Kampanje stelt zich op het standpunt dat de school aan alle wettelijke normen voldoet.

Indien u het voornemen heeft om toch tot publicatie van de rapporten over te gaan ontvangen wij daar graag binnen twee weken bericht van.

-Einde zienswijze-

5- Conclusie en verdere stappen

Wij willen graag opmerken dat De Kampanje aan alle wettelijke normen voldoet, en dienen deze reactie in als prematuur bezwaarschrift. Het bezwaarschrift zullen we als separate brief aan u doen toekomen.”

BIJLAGE 1:

Overzicht uitkomsten kwaliteitsonderzoek De Kampanje te Amersfoort

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoeksvraag 1	ja	nee
Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.		●
Deelaspecten:		
1.1 De leerinhouden Nederlandse taal zijn dekkend voor de kerndoelen.		●
1.2 De leerinhouden rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen.		●
1.3 De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling.		●
1.4 De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen	●	
1.5 De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.	●	

Onderzoeksvraag 2	ja	nee
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.		●
Deelaspecten:		
2.1 De leerlingen doorlopen de school in beginsel binnen een periode van acht jaar.		●

Onderzoeksvraag 3/4	ja	nee
Het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.	●	
Deelaspecten:		
3.1/4.1 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	●	
3.2/4.2 De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.	●	
3.3/4.3 De leraren/ de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.	●	

Onderzoeksvraag 5	ja	nee
Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen.		●
Deelaspecten:		
5.1 De leraren stemmen het didactisch handelen af op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.		●
5.2 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.	●	

Onderzoeksvraag 6	ja	nee
De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.		●

Onderzoeksvraag 7	ja	nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende zorg en begeleiding.		●
Deelaspecten:		
7.1 De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.		●
7.2 De school bepaalt de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben.		●
7.3 De school voert de zorg daadwerkelijk uit.		●

Onderzoeksvraag 8	ja	nee
De resultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.		●

Onderzoeksvraag 9	ja	nee
De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		●
Deelaspecten:		
9.1 De school verantwoordt zich over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	●	
9.2 Er is een schoolplan waarin is vastgelegd hoe die verantwoording in zijn werk gaat.		●
9.3 Het schoolplan geeft een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs, gericht op participatie in de pluriforme samenleving.		●
9.4 De school zorgt ervoor dat de leraren bevoegd zijn en over een verklaring omtrent het gedrag beschikken.	●	